

approaches into postnonclassical understanding of the historical process are discussed.

The author's definition of "posttoynbee's philosophy" is proposed. The basic principles of the "posttoynbee's" philosophy of history are considered. The author's classification of philosophical models of the historical process and their evolution in the posttoynbee's philosophy of history are considered. Chronologically, the first form of understanding the historical process is a model of a unitary and continuum history. The second form of understanding the nature of history and its subjects is the plural-discrete model. It is based on rethinking of achievements of the classical period of rationality. The relationship of the two models can be described as follows: noclassics takes a position opposite classics. The last third model – integral – is characterized by attempts to synthesize continuous and discrete.

On the examples of history the author explores the main components of the core of local civilization. The major aspects of the problem of discontinuity of the genesis of civilization by examining the main reasons for such final are considered. The philosophical analysis of the known classifications of possible causes of death of civilizations within the history of modern philosophy is given. The attempt to classify all studied factors of discreteness to external and internal causes of the downfall of civilizations is made. External causes include natural factor, barbaric attacks and conflicts between civilizations. Internal group of causes of the discreteness of civilizations constitute economic factors, internal civilizational conflicts, social cleavages. This classification is rather conventional, because there are reasons for that are difficult to unambiguously attribute to external or internal components. The author concludes that the internal reasons make the moment of discreteness only possible, but already social nucleus – the community of civilization embodies the potential scenario. The fact that each civilization relates differently to the solution of the same problems evidence in favor of this. An important role of cultural and racial homogeneity of social core and peripherals is given in solving the problem of discreteness.

The interaction of cultures and civilizations is the main factor which provides continuity of world historical process it is shown. The author concludes that the process of cultural interaction is not new, deeply rooted in primitive times of mankind, but nowadays it takes more intensive and comprehensive (global) character. In the dissertation it is emphasized that globalization has created the necessary conditions for unity of mankind, at the same time causing the reverse process of its localization

Key words: continuity, discontinuity, historical process, posttoynbee's philosophy of history, semantic core, social core, civilizational interaction, dialogue of Civilizations.

***

13 травня 2016 року у Спеціалізованій вченій раді К 27.053.04 у Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті відбувся захист кандидатської дисертації аспіранта кафедри філософії ДонНУ **Родигіна Костянтина Михайловича** на тему «*Феномен західної алхімії в соціально-*

філософському вимірі» за спеціальністю 09.00.03 – «Соціальна філософія та філософія історії».

У дисертації запропоновано комплексну соціально-філософську модель феномена західної алхімії. Розглянуто специфіку цього феномена в контексті низки форм суспільної свідомості, колективних ментальних установок Сходу та Заходу; виокремлено комплекс умов його соціокультурного буття. Визначено аксіологічно значущу есенціальну ознаку алхімії – прагнення прориву з дискретно детермінованого світу до сфери безмежного. Виділено чинники трансформацій та діалектичного розвитку західної алхімії. Переосмислено уявлення щодо способу існування цього феномена в соціокультурному просторі українського Бароко в контексті тенденцій інтелектуального розвитку Європи. Показано зростання соціальної актуальності алхімії у перехідні епохи, позначені кризою раціональності, зрушеннями аксіологічних орієнтацій. Виявлено значну соціокультурну адаптивність феномена, засновану, зокрема, на принципі «консервативного новаторства», прояви якого досліджено шляхом герменевтичного аналізу. Показано, що згадана соціокультурна адаптивність забезпечує існування феномена алхімії у формі андеграундної субкультури в сучасному соціумі.

Науковий керівник – д-р філос. наук, проф. **Ємельянова Н. М.**, офіційні опоненти: д-р філос. наук, доц. **Мельник В. В.**, д-р філос. наук, проф. **Шабанова Ю. О.**

Rodyhin K. *The phenomenon of Western alchemy in the social and philosophical dimension.* – Thesis for the Degree of Candidate in Philosophical Sciences, subject field 09.00.03. – Social Philosophy and History Philosophy. – Pereiaslav-Khmelnytskyi. 2016.

In the dissertation, the author proposes a complex social and philosophical model of the Western alchemy phenomenon. The specifics of this phenomenon in the context of a number of social consciousness forms as well as collective mental settings of the East and the West are considered. The complex of sociocultural existence conditions of the phenomenon is described. The author defines a significant axiological and essential feature of alchemy as a desire of the breakthrough from the discrete deterministic world to the sphere of infinite. The dialectical development factors of the Western alchemy are considered. The existence way conception of this phenomenon in the Ukrainian Baroque sociocultural area within the context of European intellectual development trends is reconsidered. A rise of the social relevance of alchemy in the transitional periods of the rationality crisis and axiological alterations is shown. The significant sociocultural adaptability of the phenomenon is revealed. It is based particularly on the “conservative innovation” principle whose manifestations are studied by means of hermeneutical analysis. The author states that the mentioned sociocultural adaptability provides an existence of alchemy as an underground subculture in the modern society.

Key words: alchemy, the West, the infinite, mental settings, sociocultural adaptability, “conservative innovation”, underground subculture.